

NADNÁRODNÉ PRÁVNE FORMY PODNIKANIA A ICH POROVNANIE S VYBRANÝMI PRÁVNÝMI FORMAMI PODNIKANIA NA SLOVENSKU

Miriam Garbárová*, Andrea Pilátiková

Abstract: After Slovak accession to the European Union, new opportunities have opened for Slovak entrepreneurs to develop their activities at the transnational level. Entrepreneurs have been given the opportunity to do business through new transnational legal forms of entrepreneurship and take advantage of the benefits associated with them. The paper deals with transnational forms of business and compares them with selected legal forms of business in Slovakia.

Keywords: transnational forms of business, European Economic Interest Grouping, European company, European Cooperative Society

Úvod

Vstupom Slovenska do Európskej únie sa slovenským podnikateľom otvorili nové možnosti pre rozvoj svojho pôsobenia aj na nadnárodnej úrovni. Podnikatelia získali možnosť podnikat' prostredníctvom nových nadnárodných právnych foriem podnikania a využiť tak výhody, ktoré sa s nimi spájajú.

Pôvodným cieľom nadnárodných právnych foriem obchodných spoločností bolo prijať jednotný rámec práva obchodných spoločností. Tento rámec mal smerovať k harmonizácii právnych úprav členských štátov. V súčasnosti je však hlavnou snahou jednotného práva európskych spoločností **uľahčiť podnikanie a pohyb v rámci krajín Európskej únie** (ďalej len EÚ), **zlepšiť podnikateľské prostredie EÚ a zvýšiť konkurencieschopnosť európskych spoločností**.^[1]

Nadnárodnými právnymi formami obchodných spoločností sú:

- európske zoskupenie hospodárskych záujmov,
- európska spoločnosť,
- európske družstvo.^[2]

1. Nadnárodné právne formy podnikania

1.1. Európske zoskupenie hospodárskych záujmov

Európske zoskupenie hospodárskych záujmov (ďalej len EZHZ) môžeme charakterizovať ako „*zoskupenie, ktorého cieľom je uľahčiť alebo rozvíjať hospodársku činnosť svojich členov a zlepšovať alebo zvyšovať výsledky tejto činnosti*.“^[4] Hlavným

---

* Ing. Miriam Garbárová, PhD., Katedra spojov, FPEDAS, ŽU v Žiline, Univerzitná 1, 010 26 Žilina
tel.: +421 41 5133 105, fax: +421 41 5655 615
e-mail: Miriam.Garbarova@fpedas.uniza.sk

cieľom EZHZ je pomáhať svojim členom dosahovať zisk realizáciou spoločných projektov, výhodnými spoločnými nákupmi, či spoločnou propagáciou. Jeho cieľom teda nie je dosahovanie vlastného zisku. Činnosť EZHZ musí určitým spôsobom súvisieť s činnosťou jeho členov. Nesmie nahradzovať činnosť svojich členov. Samotná činnosť EZHZ sa financuje z vlastnej činnosti alebo z príspevkov svojich členov. Členovia EZHZ sú ekonomicky a právne nezávislí. Na vytvorenie európskeho zoskupenia hospodárskych záujmov sa nevyžaduje základné imanie. EZHZ je flexibilné a má jednoduchú štruktúru. Nevýhodou je neobmedzené ručenie členov EZHZ a obmedzenia, ktoré sa vzťahujú k jeho činnosti. EZHZ musí mať aspoň dvoch členov, ktorí sú aspoň z dvoch rôznych štátov EÚ. Sídlo európskeho zoskupenia hospodárskych záujmov musí byť na území EÚ.[4]

Obmedzenia EZHZ sa týkajú hlavne jeho založenia. Nie je určené k podnikaniu. Je určené len na doplnkové a podporné činnosti k hlavným činnostiam svojich členov. Aj keď jeho činnosťou nie je dosahovanie zisku, je podnikateľom a zapisuje sa do obchodného registra.[1]

Právnu úpravu EZHZ obsahuje Nariadenie Rady č. 2137/85 o európskom zoskupení hospodárskych záujmov (ďalej len „nariadenie o EZHZ“). Právne postavenie a vzťahy EZHZ sídliačeho na Slovensku upravuje aj Zákon č. 177/2004 Z. z. o európskom zoskupení hospodárskych záujmov (ďalej len „zákon o EZHZ“).[4]

1.2. Európska spoločnosť

Európska spoločnosť (ďalej len SE) alebo Societas Europaea je akciová spoločnosť založená niektorým zo spôsobov upravených nariadením. Právna úprava európskej spoločnosti je obsiahnutá v Nariadení Rady č. 2157/2001 o stanovách európskej spoločnosti (SE) (ďalej len „nariadenie o SE“) a zároveň v zákone č. 562/2004 Z. z. o európskej spoločnosti (ďalej len „zákon o SE“). SE je právnickou osobou, ktorej kapitál je rozdelený na akcie. Svojimi vlastnosťami je SE veľmi podobná akciovej spoločnosti. V porovnaní s akciovou spoločnosťou, v ktorej akcionári neručia za záväzky spoločnosti, akcionári SE ručia za záväzky spoločnosti do výšky svojich podielov. Minimálna výška základného imania je 120 000 eur. Obchodné meno európskej spoločnosti musí obsahovať aj skratku „SE“. Nariadenie o SE rozlišuje sídlo a ústredie SE. Sídлом sa rozumie adresa, ktorá je ako sídlo zapísaná v obchodnom registri. Ústredím je miesto, z ktorého je riadená činnosť SE.[4]

Európsku spoločnosť nie je možné založiť upísaním akcií. Proces založenia je limitovaný nielen spôsobom založenia, ale aj vymedzením okruhu osôb, ktoré sú nato oprávnené. Európsku spoločnosť je možné založiť nasledovnými spôsobmi [4]:

- a) Fúziou akciových spoločností,
- b) Založením holdingovej spoločnosti,
- c) Založením dcérskej spoločnosti,
- d) Zmenou existujúcej akciovej spoločnosti na SE,
- e) Založením už existujúcou SE.

1.3. Európske družstvo

Európske družstvo, po latinsky Societas Cooperativa Europaea (ďalej len „SCE“) je družstvo, ktorého hlavnou činnosťou je uspokojovanie potrieb svojich členov a/alebo rozvoj ich sociálnej a hospodárskej činnosti. Ak nie je v stanovách uvedené inak, členovia SCE ručia za záväzky SCE len do výšky svojho členského vkladu. Základná právna úprava SCE je obsiahnutá v Nariadení Rady č. 1435/2003 o stanovách európskeho družstva (ďalej len „nariadenie o SCE“) Na európske družstvo so sídlom na Slovensku sa aplikujú aj príslušné ustanovenia Zákona č. 91/2007 Z. z. o európskom družstve (ďalej len „zákon o SCE“).[4]

Jeho cieľom je uľahčiť nadnárodné a cezhraničné aktivity družstiev. Členovia SCE musia byť minimálne z dvoch rôznych členských štátov. Družstvo je právnická osoba, ktorá svojim členom umožňuje vykonávať spoločné aktivity avšak pri zachovaní ich nezávislosti. Musí si vytvárať základné imanie, ktorého minimálna výška je 30 000 eur. SCE musí byť zapísané v registri v štáte EÚ, v ktorom má ústredie.[6]

2. Vybrané právne formy podnikania na Slovensku

2.1. Spoločnosť s ručením obmedzeným

„Spoločnosťou s ručením obmedzeným je spoločnosť, ktorej základné imanie tvoria vopred určené vklady spoločníkov.“[10]. Spoločnosť s ručením obmedzeným môže založiť jedna osoba a môže mať maximálne 50 spoločníkov. Obchodné meno spoločnosti s ručením obmedzeným musí obsahovať aj označenie „spoločnosť s ručením obmedzeným“ alebo skratku „spol. s r.o.“ respektíve „s.r.o.“ Spoločnosť zodpovedá za akékoľvek porušenie záväzkov celým svojím majetkom. Spoločnosť síce za svoje záväzky neručí, nesie ale za ne právnu zodpovednosť. Ručenie sa vzťahuje len na spoločníkov spoločnosti pričom ide len o obmedzené ručenie. Spoločníci ručia za záväzky spoločnosti len do výšky svojho nesplateného vkladu zapísaného v obchodnom registri. Základné imanie spoločnosti s ručením obmedzeným tvoria vopred určené vklady spoločníkov. Hodnota základného imania spoločnosti musí byť aspoň 5 000 eur. Každý spoločník pritom musí do spoločnosti vložiť najmenej 750 eur.[3,5]

Ak spoločnosť s ručením obmedzeným zakladá viac spoločníkov, zakladá sa spoločenskou zmluvou. Pri založení spoločnosti jediným zakladateľom je spoločnosť založená zakladateľskou listinou. V Obchodnom zákonníku sa ďalej uvádza, že „Pred podaním návrhu na zápis spoločnosti do obchodného registra sa musí na každý peňažný vklad splatiť najmenej 30 %. Celková hodnota splatených peňažných vkladov spolu s hodnotou odovzdaných nepeňažných vkladov musí však byť aspoň 50 % zo zákonom ustanovenej minimálnej výšky základného imania.“[3,10]

2.2. Akciová spoločnosť

Obchodný zákonník definuje akciovú spoločnosť ako „spoločnosť, ktorej základné imanie je rozvrhnuté na určitý počet akcií s určitou menovitou hodnotou.“[10]. Môže ju založiť aj jediná osoba, ak ide o právnickú osobu. Ak zakladateľom nie je právnická osoba, môžu ju založiť minimálne dvaja zakladatelia. Akciová spoločnosť musí obsahovať vo svojom obchodnom mene označenie „akciová spoločnosť“ alebo „a.s.“. Rozlišujeme súkromnú akciovú spoločnosť a verejnú akciovú spoločnosť. Akciovú spoločnosť považujeme za verejnú, ak všetky alebo časť jej akcií bolo prijatých na obchodovanie na regulovanom trhu, nachádzajúcom sa alebo prevádzkovanom v jednom zo zmluvných štátov Dohody o Európskom hospodárskom priestore. Ak verejná akciová spoločnosť so súhlasom dvojtretinovej väčšiny na valnom zhromaždení rozhodne, že prestane obchodovať na regulovanom trhu, stane sa súkromnou akciovou spoločnosťou.[3,10]

Akciová spoločnosť je povinná vytvárať si základné imanie. Minimálna výška základného imania akciovej spoločnosti je 25 000 eur. Základné imanie akciovej spoločnosti je rozvrhnuté na určitý počet akcií. Akcia predstavuje právo akcionára podieľať sa na riadení spoločnosti, na jej zisku a na jej likvidačnom zostatku v rozsahu, aký je stanovený v obchodnom zákonníku a v stanovách. OBZ definuje dva druhy akcií, a to prioritné a kmeňové. Prioritné akcie dávajú akcionárovi prednostné právo na vyplatenie dividendy. V stanovách môže byť určené, že sa s nimi nespája prednostné právo hlasovať na valnom

zhromaždení. Prioritné akcie nemôžu tvoriť viac ako polovicu základného imania. S kmeňovými akciami sú spojené bežné práva akcionárov. Majiteľ kmeňovej akcie sa môže podieľať na riadení spoločnosti, má právo hlasovať na valnom zhromaždení, má právo na podiel na zisku, na vyrovňovací podiel a na podiel na likvidačnom zostatku spoločnosti.[3]

2.3. Družstvo

Družstvo predstavuje spoločenstvo neuzavretého počtu osôb, ktoré je založené za účelom podnikania alebo zabezpečovania sociálnych, hospodárskych alebo iných potrieb svojich členov. Obchodné meno družstva by malo obsahovať označenie „družstvo“. Právna úprava družstiev je trochu odlišná od právnej úpravy obchodných spoločností. Napriek tomu majú obchodné spoločnosti a družstvo mnoho spoločných znakov a sú medzi nimi úzke vzťahy. Môžu ho založiť aspoň dve právnické osoby alebo minimálne päť fyzických osôb. Pokiaľ teda družstvo zakladajú fyzické osoby, družstvo musí mať pri založení aj počas svojho trvania minimálne päť členov. *„Družstvo je právnickou osobou. Za porušenie svojich záväzkov zodpovedá celým svojím majetkom. Členovia neručia za záväzky družstva. Stanovy môžu určiť, že členovia družstva alebo niektorí z nich majú na základe rozhodnutia členskej schôdze voči družstvu do určitej výšky uhradzovacie povinnosti presahujúce členský vklad na krytie strát družstva“*. [10] Družstvo je povinné si vytvárať základné imanie. Minimálna výška základného imania je stanovená na 1 250 eur. Pri družstve rozlišujeme zapisované základné imanie a skutočné základné imanie. Výška zapisovaného základného imania je určená v stanovách, no nesmie byť nižšia ako 1 250 eur. Výška skutočného základného imania môže byť rozdielna a závisí od počtu členov družstva. [3,5]

V porovnaní s obchodnými spoločnosťami, družstvo nemá zakladateľskú listinu ani spoločenskú zmluvu, má len stanovy. Družstvo sa zakladá ustanovujúcou schôdzou. Podobne ako pri obchodných spoločnostiach, pri družstve tiež rozlišujeme založenie a vznik. Družstvo vzniká zápisom do obchodného registra.[3,5]

3. Porovnanie nadnárodných právnych foriem podnikania s vybranými právnymi formami podnikania na Slovensku

3.1. Porovnanie spoločnosti s ručením obmedzeným s európskym zoskupením hospodárskych záujmov

Kým hlavným cieľom európskeho zoskupenia hospodárskych záujmov je uľahčiť alebo zlepšovať hospodársku činnosť svojich členov, nie dosahovať zisk, spoločnosť s ručením obmedzeným môže byť založená za účelom podnikania a môže dosahovať vlastný zisk.

EZZH musí mať aspoň dvoch členov, z dvoch rôznych členských štátov EÚ. Spoločnosť s ručením obmedzeným môže založiť aj jediná osoba, bez ohľadu nato, či ide o právnickú osobu alebo fyzickú osobu. Členom EZZH sa môžu stať len osoby a spoločnosti uvedené v článku 4 nariadenia o EZZH.

Na založenie európskeho zoskupenia hospodárskych záujmov nie je potrebné vytvárať základné imanie. Pri spoločnosti s ručením obmedzeným je minimálna výška základného imania 5000 eur. Každý spoločník pritom musí vložiť do spoločnosti aspoň 750 eur. Spoločníci spoločnosti s ručením obmedzeným ručia za záväzky spoločnosti len do výšky svojho nesplateného vkladu. Členovia EZZH pritom ručia za záväzky spoločnosti neobmedzene.

Európske zoskupenie hospodárskych záujmov sa zakladá zakladateľskou zmluvou. Spoločnosť s ručením obmedzeným môže byť založená spoločenskou zmluvou (ak ju

zakladajú dve a viac osôb), alebo zakladateľskou listinou (ak ju zakladá jediná osoba). EZHZ aj spoločnosť s ručením obmedzeným vzniká zápisom do obchodného registra.

Orgánmi EZHZ sú spoločne konajúci členovia a jeden alebo viac konateľov. Spoločne konajúcich členov môžeme prirovnať k valnému zhromaždeniu. Organizačná štruktúra EZHZ je preto veľmi podobná ako pri spoločnosti s ručením obmedzeným, ktorej orgány tvorí valné zhromaždenie a jeden alebo viac konateľov.

Sídlo EZHZ možno jednoducho premiestniť v rámci krajín EÚ. Takú možnosť spoločnosť s ručením obmedzeným nemá. Sídlo EZHZ je možné premiestniť z jedného členského štátu do druhého bez toho, aby musela byť spoločnosť najskôr zrušená a potom nanovo založená v štáte nového sídla. Pri spoločnosti s ručením obmedzeným to možné nie je.

Pre lepšie znázornenie základných rozdielov medzi spoločnosťou s ručením obmedzeným a európskym zoskupením hospodárskych záujmov sme uviedli aj nasledovnú tabuľku.

Tabuľka 1. Porovnanie spoločnosti s ručením obmedzeným s európskym zoskupením hospodárskych záujmov

Právna forma podnikania	Spoločnosť s ručením obmedzeným	Európske zoskupenie hospodárskych záujmov
Založenie	1 fyzická osoba alebo právnická osoba	Aspoň 2 členovia z rôznych členských štátov
Zakladajúci dokument	Spoločenská zmluva alebo zakladateľská listina	Zakladateľská zmluva
Základné imanie	Aspoň 5000 eur	Nevytvára sa
Ručenie spoločníkov	Spoločníci ručia za záväzky spoločnosti do výšky svojho nesplateného vkladu	Členovia ručia za záväzky spoločnosti neobmedzene
Povinne zriadené orgány	Valné zhromaždenie a jeden alebo viacerí konatelia	Spoločne konajúci členovia a jeden alebo viacerí konatelia

Zdroj: Autor.

3.2. Porovnanie akciovej spoločnosti s európskou spoločnosťou

Akciová spoločnosť ako aj európska spoločnosť sú spoločnosti, ktorých základné imanie je rozdelené na určitý počet akcií. Akcionári akciovej spoločnosti neručia za záväzky spoločnosti, pri európskej spoločnosti však akcionári ručia do výšky svojich podielov. Minimálna výška základného imania akciovej spoločnosti je 25 000 eur, pri európskej spoločnosti je to 120 000 eur.

Sídlo SE je možné premiestniť z jedného členského štátu do druhého bez potreby spoločnosť najskôr zrušiť a potom nanovo založiť. Pri akciovej spoločnosti to možné nie je.

Akciová spoločnosť môže byť súkromná alebo verejná. Môže teda vzniknúť aj výzvou na upísanie nových akcií. Európska spoločnosť nemôže vzniknúť na základe upísania akcií. Podstatný rozdiel nachádzame aj v spôsobe založenia. Európska spoločnosť môže napríklad vzniknúť aj fúziou už existujúcich akciových spoločností.

SE má možnosť si zvoliť medzi monostickým a dualistickým spôsobom riadenia. Pri monostickom spôsobe riadenia má SE tieto orgány: valné zhromaždenie a správny orgán. Pri dualistickým riadením si musí SE zriadiť valné zhromaždenie, dozorný orgán a riadiaci orgán. V prípade akciovej spoločnosti sú obligatónymi orgánmi valné zhromaždenie, predstavenstvo a dozorná rada. Štatutárnym orgánom je predstavenstvo. Pri SE je štatutárnym orgánom správna rada alebo riadiaci orgán, podľa spôsobu riadenia.

Pre zrušenie SE sa použijú rovnaké ustanovenia ako pri zrušení akciovej spoločnosti.

Tabuľka 2. Porovnanie akciovej spoločnosti s európskou spoločnosťou

Právna forma podnikania	Akciová spoločnosť	Európska spoločnosť
Založenie	1 spoločníkom (právnická osoba) alebo 2 spoločníkmi (fyzické osoby)	Fúziou akciových spoločností, založením holdingovej spoločnosti, založením dcérskej spoločnosti, zmenou existujúcej akciovej spoločnosti na SE alebo založením už existujúcou SE
Zakladajúci dokument	Zakladateľská zmluva alebo zakladateľská listina	Stanovy
Základné imanie	Minimálne 25 000 eur	Minimálne 120 000 eur
Ručenie spoločníkov	Akcionári za záväzky spoločnosti neručia	Akcionári ručia za záväzky spoločnosti do výšky svojho vkladu
Povinne zriadené orgány	Valné zhromaždenie, predstavenstvo a dozorná rada	Valné zhromaždenie a správny orgán (monostický systém riadenia), valné zhromaždenie, dozorný orgán a riadiaci orgán (dualistický systém riadenia)

Zdroj: Autor.

3.3. Porovnanie družstva s európskym družstvom

Kým družstvo môže založiť najmenej päť fyzických osôb alebo dve právnické osoby, nariadenie o SCE určuje presné prípady, za akých podmienok môže byť európske družstvo založené. Minimálna výška základného imania európskeho družstva je 30 000 eur, čo značne prevyšuje minimálnu výšku základného imania družstva, ktorá je stanovená na 1250 eur. Zakladajúcim dokumentom sú pri družstve aj európskom družstve stanovy.

Tak ako európske zoskupenie hospodárskych záujmov a európska spoločnosť, aj európske družstvo môže využiť možnosť jednoduchého premiestnenia sídla v rámci krajín EÚ.

Pri európskom družstve rozlišujeme monostický a dualistický systém riadenia. Pri oboch možnostiach je však SCE povinné zvoliť členskú schôdzu. Okrem toho má SCE pri monostickom systéme aj správny orgán, pri dualistickom systéme zas dozorný a riadiaci orgán. Obligatornými orgánmi družstva sú členská schôdza, predstavenstvo a kontrolná komisia.

V prípade zrušenia sa na SCE použijú rovnaké ustanovenia, aké sa aplikujú v prípade zrušenia družstva. Európske družstvo je však možné zmeniť aj na družstvo, no až po dvoch rokoch od svojho vzniku.

Tabuľka 3. Porovnanie družstva s európskym družstvom

Právna forma podnikania	Družstvo	Európske družstvo
Založenie	Aspoň piatimi fyzickými osobami alebo dvoma právnickými osobami	Podľa osobitného predpisu. (článok 2 nariadenia o SCE)
Zakladajúci dokument	Ustanovujúcou členskou schôdzou (schválením stanov)	Stanovy
Základné imanie	Minimálne 1250 eur	Minimálne 30 000 eur
Ručenie spoločníkov	Členovia neručia za záväzky družstva	Členovia ručia za záväzky družstva do výšky svojho splateného vkladu
Povinne zriadené orgány	Členská schôdza, predstavenstvo a kontrolná komisia	Členská schôdza a správny orgán (monostický systém riadenia), členská schôdza, dozorný orgán a riadiaci orgán (dualistický systém riadenia)

Zdroj: Autor.

4. Výhody a nevýhody nadnárodných právnych foriem podnikania

Za podstatnú výhodu nadnárodných právnych foriem podnikania považujeme možnosť presunúť sídlo spoločnosti do ktoréhokoľvek členského štátu EÚ. Nadnárodná spoločnosť si môže zmeniť sídlo bez toho, aby musela zaniknúť a potom znova vzniknúť. Spoločnosti tak môžu využiť výhody, ktoré ponúka miestna legislatíva, flexibilne reagovať na potreby trhu a zmeniť sídlo podľa svojich potrieb. Získajú tak možnosť vybrať si krajinu sídla s najvhodnejším daňovým systémom v EÚ. Nadnárodné spoločnosti tiež ponúkajú vyššiu právnu istotu voči spoločníkom a tretím stranám. Spoločnosti založené na základe Európskeho práva získavajú nadnárodný charakter, európsky imidž a prestíž.

Nevýhodou nadnárodných právnych foriem podnikania je pomerne zložitá legislatíva, ktorá ich upravuje ako aj mnohé obmedzenia týkajúce sa podmienok ich založenia. Samotná právna úprava nadnárodných spoločností je obsiahnutá nielen v nariadeniach spoločných pre všetky členské štáty, ale aj v osobitných predpisoch jednotlivých členských štátov. Firmy môže odradiť aj vysoká minimálna výška základného imania, pokiaľ chcú podnikáť formou európskej spoločnosti alebo európskeho družstva.

Z každej nadnárodnej právnej formy podnikania vyplývajú aj osobitné výhody a nevýhody vzhľadom na ich špecifickú povahu. EZHZ umožňuje svojim členom uľahčovať vzájomnú spoluprácu medzi podnikateľmi pôsobiacimi v EÚ, a to aj bez potreby tvorby základného imania. Môžu ho založiť aj právnické aj fyzické osoby. Výhodou je aj jednoduchá štruktúra a riadenie prostredníctvom konateľov. Nevýhodou EZHZ je ručenie spoločníkov, ktorí ručia celým svojím majetkom.

Výhodou SE je možnosť využiť monostický systém riadenia. Nevýhodou SE je jej náročnosť na vstupný kapitál, keďže je povinná vytvárať si základné imanie aspoň vo výške 120 000 eur. Nepriaznivým prvkom je aj to, že ju môžu založiť len fyzické osoby.

Výhodou SCE je jednoduchá organizačná štruktúra. Nevýhodou SCE je hlavne vysoká výška minimálneho základného imania, povinnosť tvorby rezervného fondu a povinná účasť zamestnancov na riadení.

Vzhľadom na výhody, ktoré so sebou nadnárodné formy podnikania prinášajú, sú vhodné hlavne pre podniky, ktoré chcú pôsobiť na nadnárodnej úrovni, alebo ktoré plánujú v budúcnosti zmeniť svoje sídlo v rámci krajín EÚ.

Záver

Nadnárodné právne formy podnikania umožňujú podnikateľom rozšíriť svoju činnosť aj na medzinárodnú úroveň v rámci členských štátov Európskej únie. Podnikatelia môžu pri svojej činnosti navzájom spolupracovať s podnikateľmi s rovnakým alebo podobným podnikateľským zámerom, môžu využívať daňové a legislatívne výhody, ktoré ponúka krajina nového sídla spoločnosti alebo môžu jednoducho čerpať výhody, ktoré ponúkajú jednotlivé nadnárodné právne formy podnikania.

Európske zoskupenie hospodárskych záujmov sa podobá na spoločnosť s ručením obmedzeným hlavne z hľadiska organizačnej štruktúry. EZHZ si totižto povinne zriaďuje dva orgány: spoločne konajúcich členov a jedného alebo viacerých konateľov. Spoločne konajúcich členov možno prirovnať k valnému zhromaždeniu, ktoré je povinným orgánom spoločnosti s ručením obmedzeným. Štatutárnym orgánom spoločnosti s ručením obmedzeným aj európskeho zoskupenia hospodárskych záujmov je jeden alebo viac konateľov. Rozdielnosť medzi EZHZ a spoločnosťou s ručením obmedzeným sme našli v prípade počtu zakladateľov, zakladajúceho dokumentu, tvorby základného imania a ručenia spoločníkov. Európska spoločnosť má svojimi znakmi blízko k akciovej spoločnosti. Rovnakým znakom je, že obidve právne formy majú svoje základné imanie rozvrhnuté na určitý počet akcií s určitou menovitou hodnotou. Líšia sa však podmienky na minimálnu výšku základného imania. Pri európskej spoločnosti je to 120 000 eur a pri akciovej spoločnosti 25 000 eur. Rozdielnosť sme našli aj pokiaľ ide o zakladajúci dokument, ručenie spoločníkov a povinné zriadené orgány. Európske družstvo je svojou podstatou podobné družstvu. Aj medzi týmito dvoma právnymi formami sme však našli mnoho odlišností, a to najmä čo sa týka založenia, základného imania, ručenia a povinne zriadených orgánov.

Analýzou nadnárodných foriem podnikania sme zistili výhody a nevýhody, ktoré sa s nimi spájajú. Medzi najvýznamnejšie výhody európskych spoločností patrí možnosť zmeny sídla spoločnosti bez potreby spoločnosť najskôr zrušiť a potom znova založiť v členskom štáte nového sídla a možnosť získať nadnárodný charakter.

Literatúra

- [1] ČERNÁ, S. a kol.: Právo obchodných korporácií. 1. vydanie, Wolters Kluwer, Praha, 2015, 640 str., ISBN 978-80-7478-736-2.
- [2] GOLIAN, J. a kol.: Repetórium obchodného práva, IURIS LIBRI, Bratislava, 2015, 259 str., ISBN 978-80-8963-521-4
- [3] KROŠLÁK, D. a kol.: Podnikateľské právo, Wolters Kluwer, Bratislava, 2014, 290 str., ISBN 978-80-8168-045-8
- [4] KUBÍČEK, P. a kol.: Obchodné právo, Aleš Čeněk, Bratislava, 2016, 384 str., ISBN 978-80-8168-045-8
- [5] ŽITŇANSKÁ, L. a kol.: Obchodné právo – obchodné spoločnosti, 2. doplnené a prepracované vydanie, IURIS LIBRI, Bratislava, 2013, 1055 str., ISBN 978-80-8963-505-4
- [6] The European Cooperative Society (SCE). [online]. [cit. 2018-03-28]. Dostupné na internete: <http://ec.europa.eu/growth/sectors/social-economy/cooperatives/european-cooperative-society_sk>.
- [7] Nariadenie Rady č. 2137/85 o európskom zoskupení hospodárskych záujmov
- [8] Nariadenie Rady č. 2157/2001 o stanovách európskej spoločnosti
- [9] Nariadenie Rady č. 1435/2003 o stanovách európskeho družstva
- [10] Zákon č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov
- [11] Zákon č. 177/2004 Z. z. o európskom zoskupení hospodárskych záujmov

[12] Zákon č. 562/2004 Z. z. o európskej spoločnosti

[13] Zákon č. 91/2007 Z. z. o európskom družstve

Grantová podpora

VEGA 1/0152/18 Obchodné a podnikateľské modely a platformy v digitálnom prostredí